

TE-palvelut
tjänster | services

Elinvoimaa maahanmuutosta 8.12.2016

Maahanmuuttajan polku työhön

Polku avattuna palvelujen kautta, esimerkkinä kotoutuja-asiakas

- Ostetussa alkuhaastattelussa testataan asiakkaan kielitaito ja kartoitetaan osaamista (ulkomailla hankittu koulutus ja työkokemus)
- Kotoutumissuunnitelman tekoilaisuudessa kartoitetaan lisää asiakkaan taustaa, osaamista, vahvuuksia, tavoitteita -> asiakkaan saattaa kuitenkin tässä vaiheessa vielä olla vaikea hahmottaa toimintaympäristöä, vaihtoehtoja työn ja koulutuksen suhteen.
- Osana alkukartoitusta maahanmuuttaja voidaan ohjata myös osaamiskartoitukseen tai osaamisen tunnistamisen selvittämiseen. Nämä toimet tehdään useimmiten myöhemmässä vaiheessa.

Kotoutumiskoulutus

- Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijan mahdollisuuksia osallistua suomalaiseen yhteiskuntaan, edistää pääsyä työelämän ja jatkokoulutukseen sekä parantaa yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämän hallintaa liittyviä valmiuksia
- Asiakas ohjataan usein ensimmäiseksi kotoutumiskoulutukseen, harva maahanmuuttaja työllistyy suoraan :
 - kotoutumiskoulutus on työelämälähtöistä ja suomalaiseen yhteiskuntaan perehdyttävää – ei ”pelkkää” kielikoulutusta
-> opiskelijan oman motivaation ja sitoutumisen tärkeys

- Tavoitteena on saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimiva peruskielitaito (taitotaso B1.1).
- Koulutuksen aikana saavutettava kielitaitotavoite voi vaihdella muun muassa opiskelijan työllistymismahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi joillakin aloilla/työtehtävissä työllistyminen on mahdollista jo ennen kuin henkilön suomen kielen taito on kehittynyt toimivan peruskielitaidon tasolle.
- Työelämälähtöisyys: työssäoppimisjaksot niin kielenoppimisen kuin työllistymisen kannalta tärkeitä, myös yrittäjyyttä korostetaan entistä enemmän.

Osaamisen tunnistaminen tärkeää työllistymisen kannalta

Osaamisen tunnistaminen kotoutumiskoulutuksessa

- Tutkintoja vertaillaan suomalaisiin vastaaviin tutkintoihin, selvitetään vastaavuuksia ja lisäkoulutuksen tarvetta
 - voidaan laittaa vireille kotoutumiskoulutuksen aikana jos katsotaan, että on tarkoituksenmukaista työllistymisen kannalta, kouluttaja tukee tarvittaessa tunnustamiseen liittyvien asioiden hoidossa
 - useilla alueilla tutkinnon rinnastaminen voidaan maksaa kotoutumiskoulutuksen sopimuksista (enintään 1 tutkinnon rinnastaminen/ opiskelija)

Osaamis- ja ammattitaitokartoitukset

- TE-toimiston ostopalveluna

Jatkopoluttaminen ja työllistymisen tukeminen

- Asiakkaan vaihtoehtojen selvittäminen, osaamisen kehittämisen ja työllistymisen tuki kulkevat mukana koko kotoutumiskoulutuksen ajan ja niitä tukevat TE-toimiston muut palvelut
- Harva maahanmuuttajan työllistyy suoraan, useimmat tarvitsevat monenlaista tukea työllistykseen (esim. työhönvalmennus; työhönvalmentajan tuki, työnhakuklubit, sekä uravalmennus, työkokeilu, koulutuskokeilu, työvoimakoulutus).
- Yrittäjäyys: yrittäjäkoulutus, starttiraha
- Palkkatuki, myös oppisopimukseen
- Omaehtoinen koulutus työttömyysetuudella sekä maahanmuuttajan tuettu omaehtoinen opiskelu kotoutumisaikana.
- **Omatoiminen työnhakeminen ja omatoimiseen työhakuun tukeminen on tärkeää.**

Yleistä tutkimustietoa maahanmuuttajien työllistymisestä

- Muusta syystä kuin työn tai opiskelun vuoksi maahanmuuttaneiden työttömyys on noin 2,5-kertainen koko väestöön nähden maassa-asumisen alkuvuosina
- Työpätkät, työttömyys ja erilaiset aktivointitoimenpiteet vuorottelevat nopeassa tahdissa
- Pitkäaikaistyöttömyys ei kuitenkaan ole kovin yleistä
- Työmarkkina-asema vakiintuu ja eri ryhmien väliset erot vähenevät vuosien kuluessa
- **Monissa maissa ja ryhmissä vasta toinen sukupolvi pääsee yhdenvertaiseen asemaan muun väestön kanssa.**